

S. Sayısı : 204

İşçi Sigortaları Kurumu Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı maddeler eklenmesi hakkında kanun tasarısı ve Çalışma Komisyonu raporu (1/712)

T. C.
Başbakanlık
Muamelât Genel Müdürlüğü
Tetkik Müdürlüğü
Sayı : 71/1541

16 . II . 1950

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

4792 sayılı İşçi Sigortaları Kurumu Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bâzı maddeler eklenmesine dair Çalışma Bakanlığınca hazırlanan Ve Bakanlar Kurulunun 13 . II . 1950 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan
Ş. Günaltay

GEREKÇE

İş hayatında türlü hallere karşı ilgili Sigorta Kanunu hükümlerini uygulamak üzere 4792 sayılı Kuruluş Kanuniyle vücuda getirilen (İşçi Sigortaları Kurumu) 1 Ocak 1946 tarihinden beri faaliyette bulunmakta ve bu büyük işi başarmak hususunda âzami gayretler sarfetmektedir.

Ancak 4 yıla yaklaşan tatbikat süresinde kurum önemli güçlüklerle karşılaşmış ve bilhassa memleketimizde yep yeni bir mevzu olan İşçi Sigortaları işlerinde lâzımgelen teknik bilgi ile mücehhez memurları bulmak ve kendilerini kuruma bağlamak hususunda zorluklar çekmiştir.

3008 sayılı İş Kanununun VII nci faslı hükümleriyle esasları konulmuş olan İşçi Sigortalardan iş kazalarıyla meslek hastalıkları ve analık sigortaları kolları 1 Temmuz 1946 tarihinden beri uygulanmaktadır. T. B. M. M. ince 2 . VI . 1949 gününde kabul edilmiş bulunan (İhtiyarlık Sigortası Kanunu) da 1 . IV . 1950 tarihinde tamamen uygulanmaya başlanacaktır. Ayrıca iş hayatında çalışanların hastalık hallerinde gerekli sosyal yardımları sağlyaçak olan (Hastalık Sigortası Kanun tasarısı) da halen B. M. M. inde incelenmektedir.

Yurdumuzdaki sosyal ilerleme hamlesine muvazi olarak kurum teşkilâtı gittikçe gelişmekte olduğundan kıymetli memurlara olan ihtiyaç daha fazla artmış ve binnetice bunlara tanınmış olan hakların benzer müesseselere göre ayarlanması ve kurum memurlarıyla yönetim kurulunun görevlerinin de yeniden tesbiti lâzımgelmiştir.

İlişik olarak sunulan tasarı bu ihtiyaç ve zaruretlere gidermek üzere hazırlanmıştır.

Bu suretle 4792 sayılı Kanunun 11 nci maddesi değiştirilmekte ve aynı kanuna iki madde eklenmektedir.

Madde 1 : 4792 sayılı Kanunun değiştirilen maddelerini göstermektedir :

Birinci madde : Kurumun evvelce tesbit edilmiş bulunan hukuki durumu aynen muhafaza edilmekle beraber bünyesinde sosyal, ve malî niteliklerin mevcudiyeti dolayısıyla bu tâbirler bün-yetarinine ithal olunmuş ve madde ona göre kaleme alınmıştır.

Üçüncü madde : Son yıllarda kurumun kuruluşuna birçok sağlyk müesseseleri katılarak genel

müdürlükçe işletilmeye başlandığından, genel müdürlük kuruluşunu belirten bu maddeye sağlık müesseselerinin de ilâvesi uygun görülmüştür.

Beşinci madde : Genel Müdürün mahkemelerle adalet ve idare makamlarına karşı kurumu temsil yetkisi mutlak bir prensip olarak kabul olunmakla beraber tatbikatta bu temsilin her zaman ve her yerde kullanılmasının doğurduğu güçlükler dolayısıyla, yardımcılarının da merkez ve bölgelerde, şube veya acentalık müdürlerinin ise, verilecek yetki nispetinde kendi bölgelerinde Genel Müdürlüğün kanuni mümessili olarak mahkemelerle adalet ve idare makamlarına karşı kurumu temsil etmeleri düşünülmüştür.

Sekizinci madde : Kurum memurlarına evvelce aynı madde ile verilmiş olan yetkilerden başka İş Kanununun 55, 56 ve 58 nci maddelerine dayanılarak çıkarılmış bulunan tüzükler hükümlerine uymayan halleri de tesbit yetkisi verilmekte ve aynı zamanda durumu ilgili mercilere bildirme ödevi tahmil edilmektedir. İş yerlerinin sağlık ve iş emniyeti bakımından almış oldukları tedbirlerin iş kazaları, meslek hastalıkları ve diğer hastalıkların doğuşunda önemli tesirleri aşikâr olduğundan kontrol yetkisinin kurum müfettişleri tarafından da icabı hale göre kullanılması zaruri görülmektedir.

Onuncu madde : Yönetim kurulunun tereküp tarzını, başkan ve üyelerin seçilme şeklini, Hükümetçe tâyin edilecek başkan ve üyelerin haiz olmaları lâzımgelen vasıflarını, toplanma ve oy nisabını ihtiyaçlara göre yeniden tâyin etmektedir. Bundan başka yönetim kurulu üyelerinin toplantılara muntazaman devamlarını sağlamak gayesiyle bir ayda mazeretsiz olarak iki defadan fazla toplantıya katılmıyan üyeler hakkında başkanın kararıyle ücretlerinden kesinti yapılacağı da hükme bağlanmıştır.

On birinci madde : Maddenin bugünkü şeklinde mevcut (A) ve (G) fıkraları yeni metinle kaldırılmakta, (B, C, D, E, F, H, I) fıkraları sırasıyla (A, C, Ç, D, E, F, G) fıkraları altında ve bâzi ibare ve kelimeler ilâvesiyle aynen muhafaza edilmekte, ayrıca (B), (H), (I) ve (I) fıkraları ile yönetim kuruluna yeni görevler verilmektedir.

On üçüncü madde : Kurumun uygulamakla görevli olduğu sigorta kolları çoğaldığından bilânçonun Nisan'dan önce yetiştirilmesi mümkün görülmemekte ve bu itibarla genel kurulun Haziran ayı sonuna kadar toplantıya çağırılabilceğini derpiş etmektedir.

On dördüncü madde : Mevcut (B) fıkrası hükmü, değiştirilen 11 nci maddenin (Ç) fıkrasıyla yönetim kurulunun görev ve yetkileri meyanına alındığından ve son fıkraya da lüzum görülmediğinden madde metninden çıkarılmaktadır.

On altıncı madde : 13 nci maddede genel kurul toplantısı Haziran ayına alınmış bulunduğundan denetleme raporunun da Mayıs ayı içinde Çalışma Bakanlığına sunulması uygun görülmüştür.

Yirminci madde : Yedek akçelerin Millî Bankalarda Devletin çıkardığı veya kefil olduğu tahvillere yatırılması hususları aynen muhafaza edilmekle beraber, 5417 sayılı İhtiyarlık Sigortası Kanununun 31 nci maddesiyle de kabul olunduğu veçhile, gayrimenkullere de yatırılması uygun mütalâa edilmiştir.

4792 sayılı Kanuna eklenen maddelere gelince :

Madde 2 : İşçi Sigortaları Kurumunun hekimleriyle sağlık kurulları tarafından verilecek raporların resmî mahiyeti haiz bulunacağını ifade etmektedir.

Madde 3 : Kanunun yürürlük tarihini tesbit etmektedir.

Çalışma Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Çalışma Komisyonu

Esas No. 1/722

Esas No. 1/712

23 . II . 1950

Yüksek Başkanlığa

Çalışma Bakanlığınca hazırlanıp Bakanlar Kurulu kararıyla Meclise tevdi olunan ve Başkanlıkça 17 . II . 1950 tarih ve 1/722 numara ile Komisyonumuza havale buyurulan 4792 sayılı İşçi Sigortaları Kurumu Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi hakkındaki Kanun tasarıları Çalışma Bakanlığı temsilcisi ve İşçi Sigortaları Genel Müdürü huzurlarıyla Komisyonumuzda incelendi.

Dört sene zarfında; iş kazalarıyla meslek hastalığı ve analık sigortaları zamanında kurulmuş olan bu müessese faaliyete başladıktan bu ana kadar, İhtiyarlık Sigortası, Hastalık ve Analık Sigortası, İş kazalarının tadili gibi kanunlar ile yeni yeni ödevler yükletilmiş sosyal bir müessese bulunması itibariyle gerek teşkilâtın idare âmir ve memurları ve müstahdemleri ve gerekse genel ve yönetim kurulları vazife ve salâhiyet cihetinden teşkilâtının ve salâhiyetlerinin genişletilmesiyle vazifelerinde muvaffak olabilecekleri kanaat ve neticesine varılmıştır.

Bu sebeple maddelerinde gerekçeleri yazılacağı veçhile bâzı değişikliklerin yapılması hem dört senelik tecrübelerin verdiği neticeler ve hem de işin çoğalmasından bakımdan yerinde görülmüştür.

Madde 1 : Hükümetin uygulanmakta olan kanunun birinci maddesinin son fıkrasına «tüzel kişilikte sosyal ve malî bir Devlet kurumudur» cümlesinin ilâvesi suretiyle tadil teklifi;

Müessesenin aslen sosyal olması ve vazifesinin de bu çerçeveye içinde malî nuamelâtı ifaya tabîi olarak yetkili bulunması cihetinden böyle bir tadil ile kabulünde faide mülâhaza edilmediğinden bu maddenin tadil teklifi kabul edilmemiştir.

Madde 3 : Bu madde kurumun bünyesini tebarüz ettirmekte olması ve son çıkarılan kanunlar ile birçok sağlık müesseselerinin dahi bünyeye ithal edilmesi sebebiyle yürürlükte bulunan maddeye «Sağlık müesseselerinden» ibaresinin ilâvesiyle tadilen kabul edilmiştir.

Madde 5 : Kurumun hariçte temsil yetkisini

gösteren yürürlükteki maddeye «İlgili kanunlar hükümlerine göre» cümlesinin ilâvesiyle Genel Müdürün temsil hakkı açıklandığı gibi; merkez ve bölgelerde Genel Müdür yardımcılarının temsil salâhiyetleri sağlanmış, şubeler ve ajanlık müdürlerinin de Genel Müdürlükçe verilecek yetkiler dairesinde idare ve adalet makamlarında buldukları şube ve müesseseleri temsil edebilmeleri yetkileri - diğer Devlet dairelerinde olduğu gibi - sağlanmış ve bu son fıkra yeniden ilâve ve kabul edilmiştir.

Madde 8 : Kurumun esas vazifesi olan sigortalıların durumunu göz önünde bulundurmamak, İş Kanununa tâbi yerlerle iş yerlerindeki işçilerin sağlığını korumak, iş emniyetini temin ve vaziyeti tesbit ve bu suretle alâkalı mercileri uyardırmakla görevli bulunması tabîi olduğundan, yürürlükteki teftiş ve murakabeye ait yetki ve görevlerini 3008 sayılı İş Kanunu hükümleri dairesinde yaparken yetkileri dairesinde gördükleri işleri ilgili mercilere bildirmek suretiyle daha geniş salâhiyetle bildirmelerini genişletme suretiyle bu madde tadilen ve genişletilerek kabul edilmiştir.

Madde 10 : Kurumun en salâhiyetli organı olan yönetim kurulu yürürlükteki madde ile 7 kişiden teşekkül ederken bu defa işlerin ve vazifenin ve Sigorta Kanunlarının çoğalmasından ve genişlemesinden iş verenlerden, işçilerden de bir üye ilâve edilmek suretiyle 9 kişiye çıkarılmıştır. Maddenin eski hükmünde başkan aralarından seçilirken bu defa, diğer Devlet muhtar kurumlarında kabul edilen esaslara uygun olarak Hükümetçe tâyini yerinde görülmüştür. Bundan başka eski hükme nazaran alınacak üyelerden Hükümetin tâyin edeceklerinin vasıfları ele alınarak birisinin iş hekimliğinden anlıyan diğerinin de iş hukukunu ve sosyal ekonomi konularında ihtisası olan zevattan olması kurumun bünyesine göre yerinde görülmüş ve madde dahi böylece açıklanarak kabul edilmiştir. Yönetim kurulunun toplanma ve karar verme nisabını gösteren bir fıkra ilâve edil-

miş ve ekseriyetin ne suretle hâsıl olacağı açıklanmıştır. Aynı zamanda kurulun tabîi üyesi olan genel müdürün bulunmadığı zamanlarda yardımcılarından birisinin toplantıya iştirakini sağlayan bir hüküm de yerinde görülerek ilâve edilmiştir.

Her ne kadar Hükümet teklifinin yönetim kurulu kararlarına karşı veto mahiyetinde başkana ve Çalışma Bakanına bir salâhiyet verilmiş ise de kurulun muhtariyet vasfı ve en yüksek idare organı olarak ve bütün mesuliyetleri sine-sinde tophyan bir kurulun yetkisini tahdit etmek yerinde görülmediği gibi itiraz vukuu ile Bakanın vereceği bir kararın hatalı olması halinde Bakan ve Başkan hakkında birtakım kanuni mesuliyetler meydana getireceği tabîi olduğundan bu fıkra kabul edilmemiştir.

Maddeye son fıkra olarak ilâve edilmek istenilen; iki haftadan fazla toplantılara katılmayan üyelerin ücretlerinden kesinti yapmanın re'sen başkana yetki olarak verilmesi muvafık görülmemiş ve bizzat kurulun karar vermesi daha uygun olacağı düşüncesiyle madde yukarıdaki açıklama dâhilinde tadilen kabul edilmiştir.

Madde 11 : Yönetim kurulunun tahdidi olmayan tadadi ve başlıcaları yazılan görev ve yetkileri hakkındaki Hükümetin tadil fıkraları aynen kabul edilmiş ve yürürlükte bulunan 11 nei maddenin A bendi ile G bentleri kaldırılarak yeni bentler altında G bendine kadar olan hükümler açık olarak yazılmış ve yeni G bendi daha anlayışlı olarak tertiplenmiştir.

Mütaakıp bentlerde de yeni görevler sayılmış bulunmaktadır.

Madde 13 : Malî yıl Nisandan Hazirana alınmıştır ve madde işlerin çoğalması noktasından malî yılın Hazirana alınarak tadilen kabul edilmiştir.

Madde 14 : Genel kurulun görevlerini gösteren yürürlükteki maddenin bu kurula verdiği yetkilerden bazıları daha acele yollardan çabucak yapılması için 11 nei madde ile yönetim kuruluna verilmiş ve bu suretle 14 neü madde iki fıkra halinde ve görevleri gösterilerek kabul edilmiştir.

Madde 16 : Kurumun hesap işleri Haziran ayna alınmış olması itibariyle yürürlükteki maddede denetçilerin Mart içinde vermeleri lâ-

zımgelen raporlarını Mayıs ayı içinde vermeleri kabul ve madde bu tadil ile kabul edilmiştir.

Madde 17 : Komisyonumuz; Devlet kurumlarının gerek katma bütçe ile idare edilenleri ve gerek Devlet teşekkülleri mahiyetinde iktisadi ve malî olanları ve Devlet idarelerindeki yüksek vazife ve mesuliyetler deruhde etmek suretiyle ağır hizmetler alan zatlar hakkındaki mevzuatı inceledi.

Umumi Murakabe Heyeti Başkanı, katma bütçeli genel müdürlükleri, banka ve mümasili İktisadi Devlet Teşekkülleri, özel kanunlarla kurulan bankalar genel müdürleri, sermayesi iki milyon liradan fazla olan Millî bankalar müdürleri ve Devletin yüksek makamlarında görevli şahsiyetleri temsil ödenekleri almakta bulduklarını gördü.

Bundan başka 3659 sayılı Kanunun 4621 sayılı Kanun ile değiştirilen 13 neü maddesinin E bendi gereğince Maden Arama ve işletmeleri, sımai zirai, malî, ve ticari işletmelerle bunlara mümasil olan müesseselerde prim verilmekte bulunduğunu göz önüne aldı.

Bakanlık temsilcisi ile Sigorta Genel Müdür ve temsilcilerinden soruldukte : Müesseselerinin bu kanunlardan faydalanmadığını ve ancak 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu gereğince emeklilik hakkından faydalandıklarını bildirdiler.

Komisyonumuz mevcut ihtiyarlık, hastalık, iş kazalarıyla meslek hastalıkları ve analık kanunlarıyla altı ay sonra 50 milyon liralık gelirli bir bütçe ile karşı karşıya kalacak ve yurdun dört bucağında şehir, kasaba ve köyde, iş yerlerinde, sigortalı işçileri adım adım takip verimlerini tesbit, tahsil ve tediye ve her birisinin hastalık, analık, kaza, ihtiyarlık durumlarını ele alarak ödenekleri tahakkuk ettirerek vermek, yardımlar yapmak, yeni kanunlar ile vazifelendirdiğimiz sağlık müesseselerini kurmak ve bazı iş yerlerindeki tesisleri satılmak gibi sosyal alanda ve Devlet bünyesinde yepyeni muazzam bir davayı tahakkuk ettirmek yollarında misyonerler gibi çalışmak durumunda bulunan teşkilât mensuplarının temsil ödenegi ve prim ve teşvik ödeneginden faydalanamamaları bu azametli teşkilât ve müessesenin iyi eleman bulamamasına ve iyi elemanlarının da her yerde temsil ödenegi ve prim verilmekte olan diğer kurumlara ve bu meyanda hususi sigortalara gitmelerine mey-

dan verecek ve bu yeni memleketşümül müessesese doğmadan cılızlamaya ve belki de ölmeye mahkûm duruma düşeceğinden ve nihayet bu tasarıda kabul edilen gayrimenkul mal edinme ve idare haklarıyla millî bankalara para yatırma ve Devlet tahvilleri satınalma salâhiyetleri ve İhtiyarlık, Sigorta Kanununda ipotek mukabili ikrazatta bulunmak gibi malî teşebbüslere yetki verilmesi bu kurumun mensuplarına da umumi hükümlerde gösterildiği gibi ödenek ve prim verilmesi çok yerinde ve isabetli görülerek Hükümetin ve kurulun da muvafakat ve teklifi ile 17 nci maddede ele alınarak yüksek tetkika arz edilmek üzere prim ve temsil ödeneği hükümlerini ihtiva etmek üzere yeniden ve tadilen kaleme alınarak kabul edilmiştir.

Madde 20 : Yedek akçaların yazılması lâzımgelen mahalleri kapsıyan yürürlükteki maddede (Gayrimenkullere yatırmak) fıkrası ilâvesiyle madde kabul edilmiştir. Esasen ihtiyarlık Sigortası Kanununda (Madde - 31) bu hüküm mevcut olduğu gibi bu tasarının 11 nci madesinde de nazara alınmış bulunduğundan umumi hükümler meyanına alınmasında fayda

mülâhaza edilmiştir.

Madde 2 : İş kazaları, İhtiyarlık, Hastalık kanunlarının sigorta hükümlerinin raporlarının resmî mahiyet arzı kabul edilmiş olması itibariyle Teşkilât Kanununa da bu hüküm konmuştur.

Tadilen gelen Hükümet tasarısı yukarıda açıklandığı veçhile kabul edilmiş olduğundan Büyük Meclise takdimiyle isabetli karar ve kanunun alınmasına Yüksek müsadelerinizi saygı ile arz ve takdim eyleriz.

Çalışma Ko. Başkanı	Sözcü	Kâtip
Erzurum	Denizli	İstanbul
Ş. Koçak	H. Oral	A. R. Arı
Burdur	İstanbul	Kars
Dr. M. Ş. Korkut	Dr. N. Fakaçelli	Dr. E. Oktay
Yozgad	Zonguldak	Zonguldak
K. Erbek	İ. Ergener	S. Koçer

Not:

Yönetim kurulu başkanının tâyin ile değil seçilerek olmasını daha uygun bulmaktayız.

A. R. Arı S. Koçer

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

4792 sayılı İşçi Sigortaları Kurumu Kanununun bazı maddelerini değiştiren ve bu kanuna bâzi maddeler ekliyen Kanun tasarısı

MADDE 1. — 4792 sayılı Kanunun 1, 3, 5, 8, 10, 11, 13, 14, 16 ve 20 nci maddeleri aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir:

Madde 1. — İş hayatında türlü hallere karşı ilgili Sigorta Kanunu hükümlerini uygulamak ve Çalışma Bakanlığına bağlı olmak üzere İşçi Sigortaları Kurumu vücuda getirilmiştir.

Kurum bu kanun ve özel hukuk hükümlerine tâbidir. Malî ve idari bakımdan muhtardır ve tüzel kişilikte sosyal ve malî bir Devlet Kurumudur.

Madde 3. — Genel müdürlük kuruluşu genel müdürle iki yardımcısından ve merkez kuruluşu ile şube, Acentalık ve sağlık müesseselerinden terekkep eder.

ÇALIŞMA KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

4792 sayılı İşçi Sigortaları Kurumu Kanununun bazı maddelerini değiştiren ve bu kanuna bâzi maddeler ekliyen Kanun tasarısı

MADDE 1. — 4792 sayılı Kanunun 3, 5, 8, 10, 11, 13, 14, 16, 17 ve 20 nci maddeleri aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir:

Madde 3. — Genel müdürlük kuruluşu genel müdürle iki yardımcısından ve merkez kuruluşu ile şube, acentalık ve sağlık müesseselerinden terekkep eder.

Hü.

Ça. K.

Madde 5. — Genel müdür, Kurumun bütün işlerini yönetim kurulunun gözetimi altında ilgili kanunlar hükümlerine göre yürütür ve mahkemelerle adalet ve idare makamlarına ve gerçek ve tüzel kişilere karşı kurumu temsil eder.

Genel müdür yardımcıları merkez ve bölgelerde, şube veya acentalık müdürleri kendilerine verilecek yetki nispetinde genel müdürlüğün kanuni mümessili olup mahkemelerle adalet ve idare makamlarına karşı kurumu doğrudan doğruya temsil edebilirler.

Madde 8. — Kurumun yetkili memurları tarafından İşçi Sigortaları ile ilgili işlerin yürütülmesinde İş Kanununun 92, 93, 99 ve 137 nci maddeleri hükümleri uygulanır.

Kurumun memurları her hangi bir iş yerinin İş Kanununa tâbi tutulması gerektiğini yahut iş yerlerinde, İş Kanununun işçilerin sağlığını koruma ve iş emniyetine taallük eden hükümlerine aykırı halleri görülürse o iş yerinin durumu usulince inceliyerek tesbit etmiye ve ilgili mercilere bildirmeye yetkilidirler.

Madde 10. — Yönetim kurulu, tabii üye olan genel müdürle birlikte bir Başkan ve sekiz üyeden teşekkül eder. Başkan ile iki üye Çalışma Bakanlığının, bir üye Maliye Bakanlığının teklifi ile Bakanlar Kurulunca tâyin olunur. İşçi ve iş verenler tarafından kendi aralarından seçilir.

Hükümetçe tâyin edilecek başkan ve üyelerden birinin iş hekimliği, diğerlerinden her birinin sigorta, iş hukuku veya sosyal ekonomi konularından birinde yetkili kimseler olmaları şarttır. Başkan ve üyelerin görev süreleri üç yıldır. Yönetim kurulu başkan ve üyeleri tekrar seçilebilir. Başkanın bulunmadığı hallerde geçici başkan üyeler arasından seçilir.

Yönetim kurulu en az 6 kişi ile toplanır ve toplantıya katılanların salt çoluğu ile karar verir. Oylarda eşitlik halinde başkanın bulunduğu taraf tercih olunur.

Genel Müdürün bulunmadığı zamanlarda yardımcılarında birisi kurul toplantılarına iştirak eder.

Yönetim kurulu tarafından verilen herhangi bir karar başkanın iş'arı veya Çalışma Bakanlığının herhangi bir suretle itilâı üzerine ka-

Madde 5. — Genel müdür, kurumun bütün işlerini yönetim kurulunun gözetimi altında ilgili kanunlar hükümlerine göre yürütür ve mahkemelerle adalet ve idare makamlarına ve gerçek ve tüzel kişilere karşı kurumu temsil eder .

Genel müdür yardımcıları merkez ve bölgelerde, şube veya acentalık müdürleri kendilerine verilecek yetki nispetinde genel müdürlüğün kanuni mümessili olup mahkemelerle adalet ve idare makamlarına karşı kurumu doğrudan doğruya temsil edebilirler.

Madde 8. — Kurumun yetkili memurları tarafından İşçi Sigortaları ile ilgili işlerin yürütülmesinde İş Kanununun 92, 93, 99 ve 137 nci maddeleri hükümleri uygulanır.

Kurumun memurları her hangi bir iş yerinin İş Kanununa tâbi tutulması gerektiğini yahut iş yerlerinde, İş Kanununun işçilerin sağlığını koruma ve iş emniyetine taallük eden hükümlerine aykırı halleri görülürse o iş yerinin durumunu usulince inceliyerek tesbit etmeye ve ilgili mercilere bildirmeye yetkilidirler.

Madde 10. — Yönetim kurulu bir başkan ve tabii üye olan genel müdürle birlikte sekiz üyeden teşekkül eder. Başkan ile iki üye Çalışma Bakanlığının, bir üye Maliye Bakanlığının teklifi ile Bakanlar Kurulunca tâyin olunur. İşçi ve iş verenleri temsil edecek ikişer üye genel kurula gelmiş olan işçiler ve iş verenler tarafından kendi aralarından seçilir.

Hükümetçe tâyin edilecek Başkan ve üyelerden birinin iş hekimliği, diğerlerinden her birinin sigorta, iş hukuku veya sosyal ekonomi konularından birinde yetkili kimseler olmaları şarttır. Başkan ve üyelerin görev süreleri üç yıldır. Yönetim kurulu başkan ve üyeleri tekrar seçilebilir. Başkanın bulunmadığı hallerde geçici başkan üyeler arasından seçilir.

Yönetim kurulu en az 6 kişi ile toplanır ve toplantıya katılanların salt çoluğu ile karar verir. Oylarda eşitlik halinde Başkanın bulunduğu taraf tercih olunur.

Genel müdürün bulunmadığı zamanlarda yardımcılarında birisi kurul toplantılarına iştirak eder.

Yönetim kurulu en az haftada bir toplanır,

Hü.

nuna aykırı görülürse Bakanlığın bu konudaki kesin kararı kuruma tebliğ edilinceye kadar yönetim kurulu kararının uygulanması geri bırakılır.

Yönetim kurulu en az haftada bir toplanır, bir ayda mazeretsiz olarak iki defadan fazla toplantılara katılmıyan üyelerin ücretlerinden başkanın kararıyle kesinti yapılır.

Madde 11 — Yönetim kurulunun başlıca görev ve yetkileri şunlardır :

A) Kurumun Genel Müdürlükçe hazırlanacak yıllık yönetim giderleri bütçesiyle memur ve hizmetliler kadrolarını inceleyip tesbit ederek Çalışma Bakanlığının tasvibine sunmak;

B) Genel Müdürlüğün teklifi ile yönetim giderleri bütçesinin bölümleri içinde uygun görüldüğü aktarmaları yapmak, bölümler arasındaki ek ve olağanüstü ödenek tekliflerinden uygun gördüklerini Çalışma Bakanlığının tasvibine sunmak;

C) Kurumun Genel Müdürlükçe hazırlanan bilânçosunu ve yapılan işler raporunu inceleyip mütalâasıyla birlikte Genel Kurula verilme üzere Çalışma Bakanlığına sunmak;

Ç) Memleketin gerekli yerlerinde işçi sigortaları kurumu şube veya acentalıklarının yahut sağlıkla ilgili veya sosyal müesseselerin kurulmasına yahut kaldırılmasına karar vermek;

D) Genel Müdürlükçe hazırlanacak her çeşit yönetmelikleri, inceleyerek Çalışma Bakanlığının tasvibine sunmak;

E) Kurum veya şubeleri veya acentalıkları yahut sağlık müesseseleri adına imza yetkisinin kimlere verileceğini tâyin etmek;

F) İşçi Sigortaları Kurumu adına gayrimenkul mal edinilmesi ve bu malların idare edilmesi hakkında kararlar vermek;

G) Kuruma (10 000) liradan çok mesuliyet yükliyerek bağtılarını incelenip onamak;

H) Kurum için fayda görülen hallerde, dâva ve icra kovuşturmalarından sarfınazar veya feragat etmek ve bunlara ait mebalığın terkinini hususunda karar vermek ve kurumun leh ve aleyhindeki dâva ve takipleri sulh ve tahkim yoluyla halletmek;

İ) Kurumun memur ve hizmetlilerinden olağanüstü mesailerini görülenlere her yıl için

Ça. K.

bir ayda mazeretsiz olarak iki defadan fazla toplantılara katılmıyan üyelerin ücretlerinden yönetim kurulu kararıyle kesinti yapılır.

Madde 11. — Yönetim kurulunun başlıca görev ve yetkileri şunlardır :

A) Kurumun genel müdürlükçe hazırlanacak yıllık yönetim giderleri bütçesiyle memur ve hizmetliler kadrolarını inceleyip tesbit ederek Çalışma Bakanlığının tasvibine sunmak;

B) Genel Müdürlüğün teklifi ile yönetim giderleri bütçesinin bölümleri içinde uygun görüldüğü aktarmaları yapmak, bölümler arasındaki ek ve olağanüstü ödenek tekliflerinden uygun gördüklerini Çalışma Bakanlığının tasvibine sunmak;

C) Kurumun Genel Müdürlükçe hazırlanan bilânçosunu ve yapılan işler raporunu inceleyip mütalâasıyla birlikte genel kurula verilme üzere Çalışma Bakanlığına sunmak;

Ç) Memleketin gerekli yerlerinde İşçi Sigortaları Kurumu şube veya acentalıklarının yahut sağlıkla ilgili veya sosyal müesseselerin kurulmasına yahut kaldırılmasına karar vermek;

D) Genel Müdürlükçe hazırlanacak her çeşit yönetmelikleri, inceleyerek Çalışma Bakanlığının tasvibine sunmak;

E) Kurum veya şubeleri veya acentalıkları yahut sağlık müesseseleri adına imza yetkisinin kimlere verileceğini tâyin etmek;

F) İşçi Sigortaları Kurumu adına gayrimenkul mal edinilmesi ve bu malların idare edilmesi hakkında kararlar vermek;

G) Kurumca (10 000) liradan fazla yapılacak akitleri inceleyip onamak;

H) Kurum için fayda görülen hallerde, dâva ve icra kovuşturmalarından sarfı nazar veya feragat etmek ve bunlara ait mebalığın terkinini hususunda karar vermek ve kurumun leh ve aleyhindeki dâva ve takipleri sulh ve tahkim yoluyla halletmek;

İ) Kurumun memur ve hizmetlilerinden

Mü.

iki aylık ücretleri tutarını geçmemek ve kurumun yönetim giderlerinden ödenmek üzere ikramiye verilmesi hakkında Genel Müdürlükçe yapılan teklifi inceleyip karar vermek;

J) Kurumda çalıştırılacak yabancı uzmanların sözleşme projelerini inceleyip tasdik etmek.

Madde 13. — Genel kurul, her yıl en geç Haziran ayı sonuna kadar Çalışma Bakanının çağrısı üzerine toplanır. Çalışma Bakanı gerekli görürse kurulu olağanüstü toplantılara da çağırabilir. Toplantı için yeter sayı, tam üye sayısının salt çoğuğudur.

Madde 14. — Genel kurulun görevleri şunlardır :

A) Kurumun bilânço ve yapılan işler raporu ile denetçiler tarafından işlemlerin ve hesapların denetlenmesi sonuçlarını gösteren raporlar üzerine karar vermek, (Bilânçonun ve yapılan işler raporunun genel kurulca onanmasıyla ilgililer ibra edilmiş olurlar.)

B) İşçi sigortaları konularında kendiliğinden düşünce ve dileklerini bildirmek veya Çalışma Bakanlığının istemi üzerine istişari mahiyette kararlar vermek.

MADDE 16. — Denetçiler, İşçi Sigortaları Kurumunca yürütülmüş olan işler ve hesaplar üzerinde her ay yapacakları denetlemelerin sonuçlarını gösterir raporların ondan sonraki ayın 15 ine kadar ve bu aylık raporlardan başkaca bir yıllık denetlemelerin sonuçları genel kurula bildirmek üzere hazırlıyacakları genel raporlarını da her yıl Mayıs ayı içinde Çalışma Bakanlığına sunarlar.

Ça. K.

olağanüstü mesaieleri görülenlere her yıl için iki aylık ücretleri tutarını geçmemek ve kurumun yönetim giderlerinden ödenmek üzere ikramiye verilmesi hakkında Genel Müdürlükçe yapılan teklifi inceleyip karar vermek;

J) Kurumda çalıştırılacak yabancı uzmanların sözleşme projelerini inceleyip tasdik etmek;

Madde 13. — Genel Kurul, her yıl en geç Haziran ayı sonuna kadar Çalışma Bakanının çağrısı üzerine toplanır. Çalışma Bakanı gerekli görürse Kurulu olağanüstü toplantılara da çağırabilir. Toplantı için yeter sayı, tam üye sayısının salt çoğuğudur.

Madde 14. — Genel Kurulun görevleri şunlardır :

A) Kurumun bilânço ve yapılan işler raporu ile denetçiler tarafından işlemlerin ve hesapların denetlenmesi sonuçlarını gösteren raporlar üzerine karar vermek, (Bilânçonun veya yapılan işler raporunun Genel Kurulca onanmasıyla ilgililer ibra edilmiş olurlar.);

B) İşçi Sigortaları konularında kendiliğinden düşünce ve dileklerini bildirmek veya Çalışma Bakanlığının istemi üzerine istişari mahiyette kararlar vermek.

Madde 16. — Denetçiler, İşçi Sigortaları Kurumunca yürütülmüş olan işler ve hesaplar üzerinde her ay yapacakları denetlemelerin sonuçlarını gösterir raporların ondan sonraki ayın 15 ine kadar ve bu aylık raporlardan başkaca bir yıllık denetlemelerin sonuçlarını Genel Kurula bildirmek üzere hazırlıyacakları genel raporlarını da her yıl Mayıs ayı içinde Çalışma Bakanlığına sunarlar.

Madde 17. — Kurum memurları ile yönetim kurulu başkan ve üyelerinin aylıkları hakkında 3659 sayılı Kanunun hükümleri uygulanır. Genel Müdüre, 5027 sayılı Temsil Ödeneği Kanunu gereğince temsil ödeneği verilir. Kurumun memurların 3659 sayılı Kanunun 4621 sayılı Kanunla değiştirilen 13 ncü maddesinin «E» bendi ile tanınan «Prim» haklarından faydalanır. Yönetim kurulu üyelerinden 3656 ve 3659 sayılı kanunlara tâbi daire ve müesseselerde çalışan memurlara üzerlerinde 3460 sayılı Kanunun 45 nci maddesinin son fıkrasında yazılı ek görevlerden

Hü.

Ça. K.

Madde 20. — İşçi Sigortaları kurumu her sigorta kolu için ayıracağı yedek akçaları aşağıda yazılı şekillerde işletebilir:

- A) Millî bankalara yatırmak,
- B) Devletin çıkardığı veya kefil olduğu tahvillere yatırmak,
- C) Gayrimenkullere yatırmak,

MADDE 2. — İşçi Sigortaları Kurumunun hekimleri veya sağlık kurulları tarafından ilgili Sigorta kanunlarının tatbiki dolayısıyla sigortalılara verilen raporlar resmî rapor mahiyetindedir.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan	Devlet Bakanı
<i>Ş. Günaltay</i>	Başbakan Yardımcısı <i>Nihat Erim</i>
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
<i>C. S. Barlas</i>	<i>Fuad Sirmen</i>
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
<i>H. Çakır</i>	<i>E. Erişirgöl</i>
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
<i>N. Sadak</i>	<i>İ. R. Aksal</i>
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
<i>T. Banguoğlu</i>	<i>Ş. Adalan</i>
Ekonomi ve Ticaret Bakanı	Sa. ve So. Y. Bakanı
<i>Vedat Dicleli</i>	<i>Dr. K. Bayizit</i>
Gümrük ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
<i>Dr. F. Ş. Bürge</i>	<i>Cavid Oral</i>
Ulaştırma Bakanı	Çalışma Bakanı
<i>Dr. Kemal Satır</i>	<i>Reşat Ş. Sırer</i>
İşletmeler Bakanı	
<i>Münir Bırsel</i>	

biri bulunmamak şartıyla ayda 190 lirayı geçmemek üzere bir ücret verilebilir.

Madde 20. — İşçi Sigortaları Kurumu her sigorta kolu için ayıracağı yedek akçaları aşağıda yazılı şekillerde işletebilir:

- A) Millî Bankalara yatırmak,
- B) Devletin çıkardığı veya kefil olduğu tahvillere yatırmak,
- C) Gayrimenkullere yatırmak,

MADDE 2. — İşçi Sigortaları Kurumunun hekimleri veya sağlık kurulları tarafından ilgili Sigorta kanunlarının tatbiki dolayısıyla sigortalılara verilen raporlar resmî rapor mahiyetindedir.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.